

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 25/2002 vp

Hallituksen esitys laeiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 3 päivänä huhtikuuta 2002 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 33/2002 vp).

Lakialoite

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä lakialoitteen laiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta (LA 47/2002 vp — Pekka Kuosmanen /kok ym.), joka on lähetetty valiokuntaan 23 päivänä huhtikuuta 2002.

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon (PeVL 24/2002 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Erkki Sarsa, valtiovarainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Manne Airaksinen, oikeusministeriö
- valiokuntaneuvos Jarmo Vuorinen, eduskunnan perustuslakivaliokunta
- erikoistutkija Arttu Juuti, Kilpailuvirasto
- apulaisjohtaja Outi Haunio-Rudanko, Kuluttajavirasto
- osastopäällikkö Heikki Koskenkylä, Suomen Pankki
- päälakimies Markku Lounatvuori ja lakimies Tuomo Malin, Rahoitustarkastus
- toimitusjohtaja Markus Fogelholm ja johtaja Erkki Kontkanen, Suomen Pankkiyhdistys
- asiamies Matti Räisänen, Kaupan Keskusliitto
- hallintojohtaja Jukka Salminen, Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK
- lakiasiaintoimittaja Anne Leppälä-Nilsson, Kesko Oyj.

Lisäksi valiokunta on saanut lainsäädäntöneuvos Hanna-Mari Kotivuorelta oikeusministeriöstä kirjallisen lausunnon.

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITE

Hallituksen esitys

Luottolaitoslain soveltamisalaa ehdotetaan laajennettavaksi siten, että laissa tarkoitettuna luot-

tolaitostoimintana pidetään myös liiketoimintana harjoitettavaa yleistä maksujenvälitystä ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskua. Yleinen maksujenvälitys ja sähköisen rahan liikkeeseen-

lasku ovat kaikille luottolaitoksille sallittua toimintaa.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset uudesta luottolaitosmuodosta, maksuliikkeyhteisöstä, jonka toiminta rajoittuu laissa tarkoitettuun yleiseen maksujenvälitykseen ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskuun sekä niihin läheisesti liittyvään toimintaan.

Lakiin lisättävän säännöksen mukaan luottolaitoksilla on eräitä merkittäviä poikkeuksia lukuunottamatta yksinoikeus takaisinmaksettavien varojen vastaanottamiseen yleisöltä. Takaisinmaksettavilla varoilla tarkoitetaan vakiintuneen tulkinnan mukaisesti kaikkea vieraan pääoman ehtoista varainhankintaa sekä ehdotuksen mukaan myös varojen vastaanottamista yleisöltä sähköisen rahan liikkeeseenlaskua vastaan.

Laissa määritellään tarkemmin, mitä tarkoitetaan maksuliikkeyhteisöllä, luottoyhteisöllä, yleisellä maksujenvälityksellä ja sähköisellä rahalla.

Talletuksen määritelmää ehdotetaan muutettavaksi sen johdosta, että takaisinmaksettavien varojen vastaanottaminen tilille sallitaan eräin rajoituksin kaikille osakeyhtiö- ja osuuskuntamuotoisille yrityksille. Talletuksella tarkoitetaan sellaisia takaisinmaksettavia rahavaroja, jotka on korvattava kokonaan tai osittain talletussuojarahastosta. Talletussuojarahaston varoista korvataan laissa säädetyin rajoituksin talletuspankissa tilillä olevat sekä maksujenvälityksessä olevat vielä kirjautumattomat saamiset. Talletuspankeilla säilyy yksinoikeus talletussuojan alaisten yleisövarojen vastaanottamiseen ja talletus-sanan käyttöön varainhankinnassa.

Muiden yritysten kuin luottolaitosten oikeutta vastaanottaa yleisöltä takaisinmaksettavia varoja laajennetaan nykyisestä. Osakeyhtiö tai osuuskunta taikka, jos tällainen yritys kuuluu laissa tarkoitettuun yritysryhmään, kaikki samaan yritysryhmään kuuluvat osakeyhtiöt ja osuuskunnat yhdessä saavat vastaanottaa asiakastilille samalta asiakkaalta enintään 3 000 euroa vastaavan määrän. Asiakkaansuojasyistä ehdotetaan säädettäväksi, että yhdelle sähköiselle tietovälineelle saa tallentaa sähköistä rahaa enintään 150 euroa vastaavan määrän.

Osakeyhtiö tai osuuskunta saa vastaanottaa yleisöltä vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja sellaiselle asiakastilille, jolla olevia varoja voidaan käyttää ainoastaan osakeyhtiön tai osuuskunnan itsensä myymien tavaroiden tai palvelujen maksamiseen ja nostaa käteisenä. Mainitut yritykset saavat myös laskea liikkeeseen sellaista sähköistä rahaa, jonka ainoastaan yritys itse hyväksyy maksuksi.

Ehdotuksen mukaan osuuskuntalain säästökassatoimintaa koskevat säännökset kumotaan. Säästökassatoimintaa harjoittavien osuuskuntien on ehdotetun kymmenen vuoden siirtymäajan kuluessa joko yhtiöitettävä nykyinen säästökassatoimintansa ja haettava sille laissa tarkoitettu maksuliikkeyhteisön tai muun luottolaitoksen toimilupa taikka, mikäli osuuskunta tarjoaa ainoastaan suljetussa järjestelmässä käytettäviä asiakastilejä, haettava Rahoitustarkastukselta päätös siitä, että toiminta ei edellytä toimilupaa. Jos jäsensijoituksia voidaan käyttää ainoastaan osuuskunnan itsensä myymien tavaroiden tai palvelujen maksuksi ja käteisnostoihin, osuuskunta saisi jatkaa tällaisten jäsensijoitusten ottamista ilman toimilupaa tai Rahoitustarkastuksen päätöstä. Yhdeltä asiakkaalta vastaanotettavien varojen määrä saa olla siirtymäajan jälkeen enintään 3 000 euroa. Lain vaikutusten porrastamiseksi vaadittaessa takaisin maksettaviin jäsensijoituksiin on sovellettava 6 000 euron asiakaskohtaista ylärajaa viiden vuoden siirtymäajan jälkeen.

Nykyisiltä säästökassatoimintaa harjoittavilta osuuskunnilta poistuu kokonaan lakisääteinen kassavarantovaatimus siirtymäajan jälkeen. Lisäksi ne saavat jatkaa määräaikaisten jäsensijoitusten vastaanottamista jäseniltään.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi peruspankkipalvelujen saatavuuden edistämiseksi säännös, jonka mukaan talletuspankki saa kieltäytyä peruspankkipalvelujen toimittamisesta vain, jos siihen on painava peruste. Peruspankkipalveluna pidetään yleistä maksujenvälitystä harjoittavan talletuspankin tavanomaisin ehdoin tarjoamaa, yleiseen maksujenvälitykseen käytettävää talletustiliä, tilin käytön kannalta tilinkäyttövälineitä, kuten automaattikorttia, pankkikorttia ja

verkkopankkitunnuksia, sekä tiliehtojen mukaisia maksujenvälityspalveluja. Ehdotuksen mukaan pankilla on oikeus kieltäytyä tilin avaamisesta painavasta syystä. Kieltäytymisen peruste on ilmoitettava asiakkaalle.

Lakialoite

Aloitteessa ehdotetaan asiakkaan oikeus peruspankkipalveluihin säädettäväksi siten, että talletuspankki saa kieltäytyä tavanomaisesta talletustilin avaamisesta ja tilin käyttöön tarkoitetun välttämättömän tilinkäyttövälineen myöntämi-

sestä taikka maksujenvälitystä koskevan toimeksiannon hoitamisesta vain, jos kieltäytymiselle on painava peruste. Kieltäytymisen peruste on ilmoitettava asiakkaalle.

Peruspankkipalveluilla tarkoitettaisiin talletuspankin yleisölle tavanomaisin ehdoin tarjoamaa, maksujenvälitykseen käytettävää luototonta talletustiliä ja sen käyttämiseen tarvittavia välttämättömiä tilinkäyttövälineitä. Pankkien tulisi itse voida määritellä peruspankkipalveluun kuuluvat välttämättömät tilinkäyttövälineet.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Talousvaliokunta ehdottaa, että lukuun ottamatta 5. lakiehdotusta hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset hyväksytään kokonaisuutena talousvaliokunnan niihin tekemin muutoksin. Viides lakiehdotus ehdotetaan hylättäväksi, koska vastaavansisältöinen laki on saatettu jo voimaan erillisen hallituksen esityksen pohjalta. Lisäksi ehdotetaan hyväksyttäväksi hallituksen esitykseen sisältyvät uusi lakiehdotus ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta, johon on tehty lainsäädäntötekniisiä tarkistuksia.

Ehdotetut säännökset parantavat pankkipalvelujen saatavuutta ja edistävät kilpailua, kun luottolaitos voi harjoittaa toimintaansa myös asiamiehen välityksellä ja kun osakeyhtiö tai osuuskunta saa vastaanottaa yleisöltä vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja asiakastileille. Asiakastilivaroilla voidaan maksaa yritysten myymiä tavaroita tai palveluja, ja niitä voidaan nostaa käteisenä. Luottolaitoslaissa viimeksi mainittua toimintaa kutsutaan rajoitetuksi luottolaitostoiminnaksi, jota saa harjoittaa ilman toimilupaa. Ehdotetuilla säännöksillä parannetaan myös yleistä maksujenvälitystä ja edistetään sähköisen rahan liikkeeseenlaskua.

Talousvaliokunta pitää erittäin tärkeänä, että yritykset, jotka harjoittavat rajoitettua luottolaitostoimintaa eli ottavat vastaan varoja asiakasti-

leille, tiedottavat asiakkaille, että kyseessä ei ole pankkitalletukseen verrattava talletus ja että asiakastilivaroilla ei ole lakisääteistä talletussuojaa. Rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittavaan osakeyhtiöön tai osuuskuntaan ei myöskään sovelleta luottolaitoslain 10 luvun asiakkaansuojasäännöksiä. Asiakastileille sijoitettuihin varoihin liittyvistä riskeistä asiakasvarojen vastaanottajan on tiedotettava asiakkaalle tilinavauksen yhteydessä.

Asianomaisten viranomaisten tulee seurata asiakastilien markkinointia ja asiakastileille vastaanotettavien varojen määrän kehitystä sekä tarpeen vaatiessa puuttua epäkohtiin. Lakiehdotuksen mukaan samalta asiakkaalta saadaan vastaanottaa asiakastilille enintään 3 000 euroa. Ehdotettu määrä on keskiverto siitä, mitä talousvaliokunnankin kuulemisissa on esitetty.

Luottolaitoslain 50 a §:ssä säädetään asiakkaan oikeudesta peruspankkipalveluihin. Peruspankkipalvelut ovat nykyisin tarpeen rahaliikenteen hoidossa ja yleisessä maksujenvälityksessä, jonka vuoksi talletuspankin kieltäytymiseen peruspankkipalvelujen tarjoamisesta tulee olla erityiset perusteet. Talousvaliokunta on muuttanut hallituksen esityksessä ehdotettua säännöstä siten, että välttämättömät peruspankkipalvelut turvataan luonnolliselle henkilölle tarpeellisine tilinkäyttövälineineen.

Lain 50 a §:ään tehtyjen rajausten tarkoituksena on estää rahoitusjärjestelmän käyttäminen epäilyttäviin ja mahdollisesti lainvastaisiin tarkoituksiin. Pankki voisi torjua asiakkaan, joka ei esitä mitään järkevää syytä asiakassuhteeseen suomalaisessa pankissa. Pykälässä viitataan myös luottolaitoslain 95 §:ään ja rahanpesulakiin. Mainitun 95 §:n mukaan luottolaitoksen on todettava asiakkaan henkilöllisyys ja tunnettava asiakkaan liiketoiminnan laatu sekä perusteet palvelun käyttämiselle. Asiakkaan tunnistamisesta on myös voimassa, mitä rahanpesulaisa säädetään.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki luottolaitostoinnasta annetun lain muuttamisesta

2 c §. Valiokunta on lisännyt pykälään uuden 3 momentin, joka vastaa voimassa olevan lain 50 §:ssä olevaa säännöstä. Talletuksia saadaan ottaa vastaan ainoastaan sellaisille tileille, joiden yleiset ehdot Rahoitustarkastus on hyväksynyt. Talletukset korvataan kokonaan tai osittain talletussuojarahastosta sen mukaan kuin laissa säädetään.

2 e §. Valiokunta on korjannut 2 momentissa olleen virheellisen viittauksen.

25 §. Pykälän 3 momentissa säädetään luottolaitoksen liiketoiminnan harjoittamisesta käyttämällä asiamiestä. Perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaan valtuutukselta vaadittavan täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden näkökulmasta momentin sääntelyä on asianmukaista tarkentaa.

Talousvaliokunta on täsmentänyt sääntelyä perustuslakivaliokunnan edellyttämällä tavalla.

50 a §. Tässä uudessa pykälässä säädetään asiakkaan oikeudesta peruspankkipalveluihin. Valiokunta on rajannut 1 momentin säännöstä siten, että oikeus peruspankkipalveluihin koskee Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa laillisesti oleskelevia luonnollisia henkilöitä. Näin sääntely koskee esimerkiksi maassa

laillisesti oleskelevia opiskelijoita ja pakolaisia. Sen sijaan maassa oleskelevilla ei tarkoiteta matkailijoita. Luonnolliset henkilöt käsittävät myös itsenäiset ammatin- ja elinkeinonharjoittajat, mutta nämä säännökset eivät koske pankin ja oikeushenkilön välistä suhdetta.

Perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten talousvaliokunta on lisännyt 1 momenttiin virkkeen, jossa täsmennetään kieltäytymisperusteita. Säännöksessä tarkoitettuna kieltäytymisperusteena on asiakkaasta johtuva syy tai se, että asiakas ei voi osoittaa asiakassuhteelle todellista tarvetta. Sääntelyllä pyritään estämään rahoitusjärjestelmän käyttämistä epäilyttäviin tai lainvastaisiin tarkoituksiin.

Pykälään on lisätty uusi 3 momentti, jossa selvennetään uuden 50 a §:n, 95 §:ssä olevan asiakkaan tunnistamisvelvoitteen sekä rahanpesun esittämisestä ja selvittämisestä annetun lain välistä suhdetta.

2. Laki sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta

16 b §. Pykälän 3 momentissa on vastaavanlainen sääntely kuin 1. lakiehdotuksen 25 §:n 3 momentissa. Perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten talousvaliokunta on tarkentanut sääntelyä.

4. Laki osuuskuntalain 21 luvun kumoamisesta

Lain nimike. Valiokunta on muuttanut lain nimeen, koska laista ehdotetaan kumottavaksi 21 luvun lisäksi muitakin säännöksiä ja eräitä säännöksiä ehdotetaan muutettaviksi.

Johtolause. Valiokunta on muuttanut johtolauseen vastaamaan lakiin tehtyjä muutoksia.

16 luku 13 ja 14 §. Valiokunta on korjannut säännöksissä olleet virheet.

21 luku. Laista kumotaan hallituksen esityksen mukaisesti säästökassatoimintaa koskeva 21 luku.

22 luku 3—5 §. Koska laista kumotaan säästökassatoimintaa koskevat säännökset, samalla kumotaan myös säästökassatoimintaa koskevat rangaistussäännökset.

Voimaantulosäännös. Valiokunta on tehnyt voimaantulosäännökseen lakiin tehdyistä kumoamisista ja muutoksista aiheutuvat muutokset.

5. Laki osuuskuntalain voimaannpanosta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Talousvaliokunta ehdottaa, että lakiehdotus hylätään. Eduskunta on hyväksynyt erillisen hallituksen esityksen pohjalta vastaavansisältöisen lain (HE 78/2002 vp — TaVM 13/2002 vp), joka on tullut voimaan 1.7.2002.

7. Laki ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta

Laki on uusi, hallituksen esitykseen sisältyvätön lakiehdotus. Lakiin on tehty 1. lakiehdotukseen tehdyistä muutoksista johtuvat tekniset korjaukset.

Johtolause. Johtolauseessa sanotaan, mihin lainkohtiin muutoksia on tehty.

2—4, 8 ja 11 §. Säännöksissä oleva viittaus luottolaitoslain 20 §:ään on muutettu viittaukseksi 1. lakiehdotuksen 2 b §:ään, koska mainittu 20 § kumotaan ja korvataan uudella 2 b §:llä.

9 a §. Pykälästä on poistettu viittaus luottolaitostoiminnasta annetun lain 50 §:ään 1. lakiehdotuksessa mainittuun pykälään tehdyn muutoksen johdosta. Samalla pykälässä olleet markat on muutettu euroiksi.

Voimaantulosäännös. Voimaantulosäännöksessä säädetään lain voimaantuloajankohdasta.

Lakialoite

Talousvaliokunta ehdottaa, että lakialoitteeseen sisältyvä lakiehdotus hylätään. Luottolaitostoiminnasta annetun lain uusi 50 a § ehdotetaan hyväksyttäväksi hallituksen esityksen pohjalta talousvaliokunnan ehdottamassa muodossa.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta kunioittavasti ehdottaa,

että 3. ja 6. lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina,

että hallituksen esitykseen sisältyvä 5. lakiehdotus hylätään,

että 1., 2. ja 4. lakiehdotukset hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset),

että hyväksytään uusi 7. lakiehdotus (Valiokunnan uusi lakiehdotus) ja

että lakialoite LA 47/2002 vp hylätään.

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan luottolaitostoiminnasta 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1607/1993) 7 §, 8 §:n 1 momentti, 20 §, 82 §:n 4 momentti ja 99 §,

sellaisina kuin niistä ovat 20 § osaksi laeissa 1340/1997 ja 524/1998 sekä 82 §:n 4 momentti ja 99 § laissa 418/1996,

muutetaan 1—3 ja 13 §, 17 §:n 1 momentin 5 kohta, 25 ja 50 §, 65 j §:n 1 momentti, 68 §:n 2 momentti, 81 a ja 98 § sekä 101 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 1500/2001, 3 § ja 68 §:n 2 momentti mainitussa laissa 45/2002, 13 § mainitussa laissa 1500/2001, 17 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 949/1996, 50 § osaksi mainitussa laissa 418/1996, 65 j §:n 1 momentti mainitussa laissa 524/1998, 81 a § mainitussa laissa 1340/1997 sekä 98 § osaksi laissa 577/1998 ja mainitussa laissa 1500/2001, sekä

lisätään lakiin uusi 1 a, 2 a—2 e ja 5 c §, 10 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 570/1996 ja mainitussa laissa 524/1998, uusi 5 momentti, lakiin siitä mainitulla lailla 1500/2001 kumotun 14 §:n tilalle uusi 14 §, 17 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 949/1996, uusi 6 kohta, lakiin uusi 50 a ja 66 a §, 68 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 1340/1997 ja 45/2002, uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, sekä lakiin uusi 78 d ja 87 a §, seuraavasti:

1, 1 a, 2, 2 a ja 2 b §
(Kuten HE)

2 c §

Talletus

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Talletuksia saadaan vastaanottaa ainoastaan tileille, joiden yleiset ehdot Rahoitustarkastus on hyväksynyt. (Uusi)

2 d §
(Kuten HE)

2 e §

Maksuliikkeyhteisö

(1 mom. kuten HE)

Maksuliikkeyhteisö saa harjoittaa muuta 2 b §:n 2 momentin 1, 2, 5, 6 ja 8 kohdassa tarkoitettua ja siihen liittyvää liiketoimintaa kuin talletusten hankkimista yleisöltä. Maksuliikkeyhteisö ei saa myöskään vastaanottaa yleisöltä muita vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja muuten kuin yleisen maksujenvälityksen ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskun yhteydessä. Maksuliikkeyhteisö ei saa myöntää luottoa.

(3—5 mom. kuten HE)

3, 5 c, 10, 13, 14 ja 17 §
(Kuten HE)

25 §

Toimipaikka ja asiamiehen käyttäminen

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Luottolaitoksen, joka aikoo harjoittaa liike-toimintaa muun kuin luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään tai osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) tarkoitettuun yhteenliittymään kuuluvan asiamiehen välityksellä, on ilmoitettava siitä Rahoitustarkastukselle ennen toiminnan antamista asiamiehen hoidettavaksi. *Ilmoitusta ei tarvita, jos liiketoimintaa harjoitetaan asiamiehen välityksellä vain vähäisessä määrin. Luottolaitoksen ja asiamiehen välisessä sopimussuhteessa tapahtuvista merkittävistä muutoksista on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle.* Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset ilmoituksen sisällöstä sekä siitä, milloin asiamiehen välityksellä harjoitettavaa liiketoimintaa voidaan pitää (*poist.*) vähäisenä (*poist.*). (*Poist.*)

50 §
(Kuten HE)

50 a §

Asiakkaan oikeus peruspankkipalveluihin

Talletuspankki saa kieltäytyä tavanomaisen talletustilin avaamisesta ja tilin käyttöön tarkoitettua välineen myöntämisestä taikka maksujen välitystä koskevan toimeksiannon hoitamisesta Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa laillisesti oleskelevalle luonnolliselle henkilölle vain, jos kieltäytymiselle on painava peruste. Perusteena tulee liittyä asiakkaaseen tai hänen aiempaan käyttäytymiseensä taikka siihen, ettei asiakassuhteelle ilmeisesti ole todellista tarvetta.

ta. Kieltäytymisen peruste on ilmoitettava asiakkaalle.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta, jos 95 §:stä tai rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetusta laista (68/1998) johtuu muuta. (Uusi)

65 j, 66 a, 68, 78 d, 81 a, 87 a, 98 ja 101 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

2.

Laki**sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sijoituspalveluyrityksistä 26 päivänä heinäkuuta 1996 annetun lain (579/1996) 13 § ja 16 §, 29 §:n 2 momentti, 38 §:n 1 momentti, 39 §:n 1 momentti ja 40 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 13 § osaksi laissa 49/1999, 16 § osaksi laissa 801/2000, 29 §:n 2 momentti laissa 48/2002 sekä 38 §:n 1 momentti, 39 §:n 1 momentti ja 40 §:n 1 momentti laissa 518/1998, sekä

lisätään lakiin uusi 16 b §, 29 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1347/1997 ja mainitussa laissa 48/2002, uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, sekä 40 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 518/1998, uusi 6 momentti, seuraavasti:

13 ja 16 §
(Kuten HE)

16 b §

Toimipaikka ja asiamiehen käyttäminen

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Sijoituspalveluyrityksen, joka aikoo harjoittaa liiketoimintaa muun kuin sijoituspalveluyrityksen kanssa samaan konsolidointiryhmään tai osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) tarkoitettuun yhteenliittymään kuuluvan asiamiehen välityksellä, on ilmoitettava siitä Rahoitustarkastukselle ennen toiminnan antamista

asiamiehen hoidettavaksi. *Ilmoitusta ei tarvita, jos liiketoimintaa harjoitetaan asiamiehen välityksellä vain vähäisessä määrin. Luottolaitoksen ja asiamiehen välisessä sopimussuhteessa tapahtuvista merkittävistä muutoksista on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle. Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset ilmoituksen sisällöstä sekä siitä, milloin asiamiehen välityksellä harjoitettavaa liiketoimintaa voidaan pitää (poist.) vähäisenä (poist.). (Poist.)*

29, 38, 39 ja 40 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

4.

Laki

osuuskuntalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun osuuskuntalain (1488/2001) 21 luku ja 22 luvun 3—5 §, sekä
muutetaan 16 luvun 13 §:n 5 momentti ja 14 §:n 1 momentti seuraavasti:

16 luku

Sulautuminen

13 §

Kuulutus velkojille

Rekisteriviranomaisen on käsiteltävä hakemus viipymättä määräpäivän jälkeen, jos hakemusta ei ole vastustettu, ja muuten viipymättä kuukauden kuluttua määräpäivästä, jos käsitellyä ei ole 14 §:n nojalla lykätty.

14 §

Velkojen vastustus ja hakemuksen käsittely

Rekisteriviranomaisen on lykättävä hakemuksen käsittelyä, jos velkoja on 13 §:n mukaisesti vastustanut hakemusta ja kuukauden kuluessa määräpäivästä velkoja ja osuuskunta yhdessä pyytävät lykkäystä tai osuuskunta osoittaa pan-

neensa vireille kanteen sen vahvistamiseksi, että velkoja on saanut maksun tai turvaavan vakuuden saatavastaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Sen estämättä, mitä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (1607/1993) säädetään, säästökassatoimintaan sovelletaan 3 momentissa säädettyin rajoituksin kumottavia osuuskuntalain 21 luvun ja 22 luvun 3—5 §:n säännöksiä kymmen vuoden ajan tämän lain voimaantulosta.

Samalta jäseneltä vastaanotettujen vaadittaessa takaisinmaksettavien jäsensijoitusten yhteismäärä ei 31.12.2007 jälkeen saa ylittää 6 000 euroa. Mitä osuuskuntalain 22 luvun 3 §:n 1 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti siihen, joka vastaanottaa jäsensijoituksia tämän momentin vastaisesti.

(4 mom. kuten HE)

Valiokunnan uusi lakiehdotus

7.

Laki***ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta***

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (1608/1993) 2 §:n 2 kohta, 3 §, 4 §:n 1 momentin johtolause ja 2 momentti, 8 §:n 1 momentti, 9 a §:n 1 momentti ja 11 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 2 kohta sekä 4 §:n 1 ja 2 momentti laissa 571/1996 ja 9 a §:n 1 momentti laissa 1230/1997, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

— — — — —
 2) *rahoituslaitoksella* muuta sellaista yhteisöä kuin *luottolaitosta*, joka pääasiallisena toimintanaan tarjoaa lain 2 b §:n 2 momentin 3—11 kohdassa tarkoitettuja palveluja tai hankkii omistussuosuuksia;
 — — — — —

2 luku

Sijoittumisoikeus Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta

3 §

Luottolaitoksen sijoittumisoikeus

Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saanut luottolaitos voi perustaa sivukonttorin tai muutoin tarjota Suomessa

(poist.) luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 2 b §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sen toimilupaan.

4 §

Rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus

Rahoituslaitos, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, voi perustaa sivukonttorin tai muutoin tarjota Suomessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 b §:n 2 momentin 3—11 kohdassa tarkoitettuja palveluja, jos:

— — — — —
 Rahoituslaitos, jonka osakkeiden tuottamasta äänivallasta 1 momentin edellytykset täyttävä rahoituslaitos omistaa yksin tai yhdessä vastaavien rahoituslaitosten tai 3 §:ssä tarkoitettujen luottolaitosten kanssa vähintään 90 prosenttia ja jonka osalta myös muut 1 momentin 2—6 kohdassa mainitut edellytykset täyttyvät, voi perustaa sivukonttorin Suomeen tai muutoin tarjota luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 b §:n 2 momentin 3—11 kohdassa tarkoitettuja palveluja Suomessa.

3 luku

Sijoittumisoikeus valtiosta, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen

8 §

Sijoittumisoikeus

Muu kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saanut luottolaitos, joka on *kotimaassaan* riittävän julkisen valvonnan alainen ja jonka harjoittama toiminta ei oleellisesti eroa suomalaiselle luottolaitokselle sallitusta toiminnasta, voi Suomeen perustetusta sivukonttorista tarjota sellaisia luottolaitostoinnasta annetun lain 2 b §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sen toimilupaan.

9 a §

Korvausvelvollisuus

Talletussuojarahaston varoja voidaan käyttää selvitystilaan tai konkurssiin joutuneen 9 §:ssä tarkoitettun ulkomaisen luottolaitoksen osalta vain sen Suomessa olevan ja talletussuojarahaston jäsenenä olevan sivukonttorin yleisölle tarjottavilla (*poist.*) tileillä olevien tallettajien sel-

laisten luottolaitostoinnasta annetun lain 65 j ja 65 k §:ssä tarkoitettujen saamisten maksamiseen, joiden maksamiseen selvitystilassa olevan luottolaitoksen tai konkurssipesän varat eivät riitä, kuitenkin tallettajaa kohti enintään se osa saamisista, joka ei ylitä 25 000 euron määrää. Saamiset voidaan maksaa jo konkurssin tai selvitystilan aikana. Sen estämättä, mitä edellä tässä momentissa säädetään korvauksen enimmäismäärästä, luottolaitostoinnasta annetun lain 65 j §:n 3 momentissa tarkoitettut varat korvataan täysimääräisesti. Saamiset maksetaan tallettajille *euroina*.

11 §

Edustuston avaaminen ja toiminta

Ennen kuin luottolaitos voi avata edustuston Suomessa, sen on ilmoitettava asiasta Rahoitustarkastukselle. Edustusto ei saa harjoittaa luottolaitostoinnasta annetun lain 2 b §:ssä tarkoitettuja toimia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Helsingissä 27 päivänä marraskuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Leena Luhtanen /sd
vpj. Mari Kiviniemi /kesk
jäsen. Susanna Huovinen /sd
Mikko Immonen /vas
Reijo Kallio /sd
Marja-Leena Kemppainen /kd
Pekka Kuosmanen /kok

Mika Lintilä /kesk
Olli Nepponen /kok
Antti Rantakangas /kesk
Ola Rosendahl /r
Juhani Sjöblom /kok
vjäs. Veijo Puhjo /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eelis Roikonen.